

Édesanyám börtönben van

Amit én tudni szeretnék, az...

Válaszok azokra a kérdésekre,
melyeket a börtönben levő nők gyerekei feltehetnek

KINEK SZÓL EZ A SZÓRÓLAP?

Olyan gyerekeknek, akiknek az édesanyjuk börtönben van.

MI SZÜKSÉG VAN EGY ILYEN INFORMÁLIS SZÓRÓLAPRA?

Sok esetben azoknak a gyerekeknek, akiknek az édesanyjuk börtönben van olyan kérdéseik vannak, amelyeket szégyellnek feltenni, vagy nem tudják, hogyan kérdezzék azt meg.

Ez a szórólap azért készült, hogy:

segítsen nekik megérteni, hogy az emberek, életük során néha olyan döntéseket hoznak, melyek eredményeként börtönbe kerülnek segítség nélkül megérteni olyan dolgokat, melyek a törvényekkel és a büntető rendszerrel kapcsolatosak, mint például milyen folyamat szerint történik a letartóztatás, a fogvatartás, a per, az elítélés, börtönbüntetésre ítéelés, korrekciós központok (börtön) olyan információkat nyújtson számukra melyek a korrekciós központokban való mindennapokkal kapcsolatosak

arra bízhatni őket, hogy kifejezzék anyjukkal szembeni illetve bebörtönzöttségükkel kapcsolatos érzéseiket teljesen természetes az, hogy annak ellenére, hogy zavarodottságot, féltelmet, szomorúságot, haragot éreznek, továbbra is szeretik az anyjukat információt nyújtani számukra arra vonatkozóan, hogy hogyan tudnak kommunikálni anyjukkal és hogyan látogathatják meg őket informálni őket a jogaikról

ÉRZÉSEK

Egy anya bebörtönzése nem csak a saját, hanem az egész család életét megváltoztatja. Egyes gyerekek számára az anyjuk bebörtönzése igencsak traumatizáló lehet, míg másokat nem érint ennyire súlyosan. Egyes gyerekek számos ellentmondóakat- érzést – néha egymásnak éles ellentmondóakat- élhetnek át egy időben vagy különböző fázisokon mehetnek keresztül: sokk, félelem, harag, gyámoltalanság, míg végül alkalmazkodnak az új szituációhoz. Ezeknek az érzéseknek a megtapasztalása várható és természetes.

Amit minden gyereknek tudnia kell, az az, hogy **anyjuk bebörtönzöttsége semmilyen körülmény között sem az ő hibája, és éppen ezért soha nem szabad felelősnek éreznie magát a történetekért.**

Egy anya bebörtönzöttsége, ugyan úgy, mint más személyé, annak következménye, amit ő adott körülmények között különböző okokból kifolyólag elkövetett, és ezeknek semmi köze nincs az ő gyerekéhez. Ezért van az, hogy a gyerekek továbbra is szeressék anyjukat, még ha haragszanak is rá, de semmilyen körülmény között ne érezzék magukat hibásnak azért, ami anyjukkal történt.

A gyerekek különbözőképpen reagálnak anyjuk bebörtönzöttségére. A gyerekek reakciói szoros összefüggésben vannak azzal, hogy milyen volt az életük a bebörtönzöttség előtt, valamint a gyerekek életkorával és személyiségével.

A gyerek egy időben számos érzést tapasztalhat és ezért zavarodottságot érezhet vagy képtelen megérteni mit is érez valójában. Mindenesetre a lehető legjobb az, ha a gyerek kifejezi érzéseit és megbeszéli azokat egy olyan személlyel, akiben megbízik.

A GYEREK A KÖVETKEZŐKET ÉRZHETIK:

- BÜNTUDAT
- SZÉGYEN
- ELUTASÍTÁS
- MAGÁRAMARADOTTSÁG
- GYÁMOLTALANSÁG
- SŐT MÉG
- MEGKÖNNYEBBÜLÉS IS!
- SZORONGÁS
- SAJNÁLAT
- FÁJDALOM
- MEGLEPETÉS
- HARAG
- FÉLELEM
- RETTEGÉS

AZ ANYA BÉBÖRTÖNZÖTTTSÉGÉBŐL FAKADÓ VÁLTOZÁSOK A GYEREK ÉLETTÉBEN

Romániában az ANP statisztikáinak megfelelően, 2012 január 31-én összesen 30.912 személy volt őrizetben, akik közül 1373 nő (152 előzetes letartóztatásban vagy első fokon elítélt, a többiek jogerősen elítéltek).

Európában több mint 100.000 nő van bebörtönözve (körülbelül 4,5% az összes elítéltnak), míg világszerte körülbelül 500.000 –re becsülik a börtönben lévő nők számát. Sokan ezek közül a nők közül anyák, és általában egyedül felelősek gyerekeik ellátásáért.

Minden olyan gyerek élete, akinek anyja börtönben van jelentős és ugyanakkor súlyos változásokon megy keresztül, melyek gyakran arra kényszerítik őket, hogy hirtelen nőjenek fel.

NAPI RUTIN

A gyerekek nem láthatják anyjukat olyan gyakran, mint azelőtt, megváltozhat az a személy, aki eddig felügyelt rájuk, illetve megváltozhat a lakókörnyezetük, és a napi rutinjuk; előfordulhat, hogy iskolát kell változtassanak, és akár új barátokat is kell találjanak.

HOGYAN ÉRZIK MAGUKAT

A gyerekek új és idegen érzéseket fognak tapasztalni. Azt érezhetik, hogy ők az egyedüliek akivel ez megtörtént, és senki nem segíthet nekik.

HOGYAN VISELKEDNEK

A gyerekek érzelmi befolyással vannak viselkedésükre. Anyjuk bebörtönzése után egyesek iskolakerülőkké, agresszívák válhatnak, nem törődnek saját magukkal vagy akár veszélyes helyzetekbe is sodródhatnak.

MÁSOK HOGYAN VISZONYULNAK HOZZÁJUK

Gyakran nem változik a gyerekekkel szembeni viszonyulás az anya bebörtönzése után. Néha azonban nem tudják, hogyan viszonyuljanak a gyerekekhez: bár segíteni akarnak, de mivel nem tudják, hogyan tegyék azt, olyan dolgokat tesznek, amivel megbánthatják a gyereket. A többi gyerek kíváncsi lehet, és kérdéseivel megszegyenítheti azt a gyereket, akinek anyja börtönben van. Más szituációkban "megbélyegzik" ezeket a gyerekeket, fájdalmat okozva ezzel a gyerekeknek.

MI VÁLTOZOTT SZÁMOMRA

Gondolkozz el azon, hogy mi változott számodra akkor, amikor édesanyád börtönbe került. Mi változott a mindennapi életedben, érzéseidben, viselkedésedben, és hogyan viselkedtek veled szemben az emberek?

Előfordulhat, hogy egyes általad tapasztalt változások hasonlóak az alább leírtakhoz.

Láthatod, hogy nem te vagy az egyedüli gyerek, akinek az anyja börtönben van, és nem vagy egyedül e nehézségekkel szemben.

AMIT AZOKNAK AZ EMBEREKNEK MONDHATSZ, AKIK KÉRDEZNEK

Gyakran más gyerekek vagy akár felnőttek kérdéseket tehetnek fel neked az édesanyáddal kapcsolatban és te azt érezheted, hogy ők téged elítélnék. Most, hogy már birtokában vagy néhány információnak, a következőket válaszolhatod nekik:

“Nem én vagyok az egyedüli, akinek az anyja börtönben van. Az országban is, és világszerte is vannak más gyerekek, akiknek az anyjuk szintén börtönben van.”

„Senkinek sincs joga engem elítélni vagy felelősségre vonni azért, amiért édesanyám börtönben van, és nem kell végighallgatnom azt, hogy édesanyámat kritizáljátok. „

„Tudom, hogy semmi rosszat nem követtem el, és éppen ezért senkinek nincs joga arra, hogy megszégyenítsen vagy hibáztasson. „

Természetesen, nem szabad elfelejtened, hogy nem kell mindenkinek elmondanod, hogy édesanyád börtönben van. Teljes mértékben a te döntésed az, hogy milyen személyekkel akarsz beszélni erről a dologról.

Amikor egyedül vagy, minden probléma és minden nehézség legyőzhetetlennek tűnik. Ezért jó az, ha problémáidat és félelmeidet megosztod a barátaiddal és testvéreiddel. Azonban vannak olyan helyzetek, amikor egy felnőtt segítségére van szükséged.

Először is, ne félj beszélni édesanyáddal, ha úgy érzed, hogy azt szeretnéd.

Az otthoni környezetedtől függetlenül, mindig vannak olyan személyek, akik segíthetnek neked. Ha rokonokkal laksz, pontosan elmondhatod, nekik mi történik veled, és ha ők személyesen nem is tudnak neked segíteni, megkérheted őket, hogy keressenek egy megfelelő szakembert számodra, mint pl. orvost vagy pszichológust.

Ha nevelőszülőkkel laksz tőlük is segítséget kérhetsz, de megkérheted az esetekkel foglalkozó szociális munkást, hogy segítsen neked.

Ha intézményben laksz, más gyerekekkel együtt, akkor segítséget kérhetsz a téged gondozó személytől, vagy kérheted, hogy beszélhess az intézmény pszichológusával vagy szociális munkásával.

Bármi legyen is a szituáció, beszélhetsz azzal a felnőttel, akiben megbízol, és akiről úgy gondolsz, hogy segíteni tud neked, legyen az a nagyatád vagy nagymamád, egy barátod szülője, egyik tanárod, az orvosod vagy akár egy lelkész, ha jónak látod.

AGGODALMAIMRÓL? KIVEL BESZÉLHETEK?

HOL KÉRHETEK MÉG SEGÍTSÉGET?

Minden probléma, legyen az kicsi vagy nagy, egyformán fontos. Ha úgy érzed, hogy egyetlen felnőttel sem tudsz beszélni a környezetedből, tudnod kell, hogy léteznek segítő vonalak, ahova, ha telefonálni fogsz, egy szakember válaszol, aki meghallgat téged, és tanácsot ad neked.

Egy ilyen segítő vonal az **“A gyerek telefonja”**, melynek száma: **Tel: 116111**, a hét minden napján, bármikor hívhatod, hétfőtől-vasárnapig, 08.00-00.00 óra között.

Ha úgy érzed, hogy veszélyben vagy, hívd a rendőrséget: **Tel: 112** vagy a Gyermekvédelmet: **Tel: +4 021-315.36.33**

Mindannyian szembesülünk problémákkal, és mindig olyan megoldásokat keresünk, melyekkel segíteni tudunk saját magunknak. Ez különösen fontos számodra, aki ezen felül még azzal a problémával is szembesülsz, hogy édesanyád börtönben van.

Vannak bizonyos dolgok, amiket megtehetsz annak érdekében, hogy jobban érezd magad, és segíts magadon.

MAGAMON? HOGYAN SEGÍTHETEK SAJÁT

- ▶ Bizonyosodjál meg afelől, hogy nem engeded, hogy az egész életed a körül mozogjon, hogy édesanyád börtönben van.
- ▶ Amilyen erősen csak tudod, arra törekedj, hogy ugyan úgy éld az életed, mint előtте tetted azt.
- ▶ Válogasd meg a barátaid. Nincs szükség arra, hogy olyan emberekkel vedd körül magad, akik rossz érzést keltenek benned.
- ▶ Ne hanyagold el sem magadat, sem az érdeklődési körödet, sem a tanulmányaidat.
- ▶ Gondolj ki olyan szabadidős tevékenységeket, melyek érdekelnek téged, és kérdezd meg a rád felügyelő felnőtteket, hogyan vehetnél részt e tevékenységeken. A sport, a zene, a tánc és a festészet csak pár azokból a tevékenységekből, melyekhez fordulhatsz, s melyek segítségével kifejezheted magad.
- ▶ Ha jó ötletnek találsz, naplót vezethetsz. Gyakran, ha leírjuk gondolatainkat, könnyebbé válik a problémáinkkal való megküzdés.

MILYEN JOGAIM VANNAK?

Minden gyereknek, akinek édesanyja börtönben van, joga van:

- ▶ Kommunikálni, kapcsolatba lépni édesanyjával, írni neki, beszélni vele, látni őt, amennyiben ez lehetséges, és a gyerek akarja ezt
- ▶ Tudni, hogy az édesanyja mit csinál a börtönben, illetve, hogy mi történik ott vele
- ▶ Tudni, miután a döntés megszületett, hogy édesanyja mennyi ideig lesz börtönben
- ▶ Arra, hogy olyan felnőtt legyen mellette, aki biztosítja számára az életkorának és szükségleteinek megfelelő ellátást és felügyeletet
- ▶ Hogy kifejezze véleményét olyan dolgokról, melyek vele kapcsolatosak
- ▶ Hogy ne ítéljék el, szégyenítsék meg vagy “bélyegezzék” meg azért, mert anyja börtönben van
- ▶ Segítséget kérni és kapni bármilyen gyakorlati vagy emocionális nehézséggel szembesülne az idő alatt, míg anyja hiányzik
- ▶ Hogy úgy éljen, ahogyan a vele egykorú gyerekek élnek.

Általában azok a gyerekek, akik tudják, hogy édesanyjuk börtönben van, és erről beszélhetnek akár vele, akár egy olyan személlyel, akiben megbíznak, jobban megbirkóznak ezzel a szituációval, mint azok a gyerekek, akik nem tudják, hogy mi történik, és ezért bizonytalannak érzik magukat.

Általában, amikor a gyerekek nem kapnak kielégítő magyarázatot arra vonatkozóan, hogy édesanyjuk miért van távol az otthonuktól, vagy milyen az élete a börtönben, olyankor különböző dolgokat találnak ki magyarázatokat keresvén kérdéseikre, és így próbálják “kitölteni” a nekik mondott történet “tátongó lékeit”. Ilyenkor a gyerekek azt hihetik, hogy édesanyjuk megfélemezett róluk, vagy elhagyta őket, vagy egyszerűen nem is szándékozik soha visszatérni. Más gyerekek önmagukat hibáztathatják amiatt, ami édesanyjukkal történt. Gyakran azt képzelik, hogy életük sokkal rosszabb a börtönben, mint amilyen az a valóságban.

Valahogy úgy, ahogyan a filmekben vagy a videojátékokban látják a börtönt, mely sokszor teljesen hibás, távol áll a valóságtól.

A valóság országonként különbözők.

Az alábbiakban egy szógyűjteményt találsz, mely segít megértened az alapvető fogalmakat.

ELTEKINTVE ATTOL, HOGY Milyen ÉRZÉSEID VANNAK AZZAL KAPCSOLATOSAN, HOGY ÉDESANYÁD BÖRTÖNBEN VAN, VÁRHATÓAN SOK KÉRDÉSED VAN A BÖRTÖNNEL KAPCSOLATOSAN IS

A “szógyűjtemény” után a következőkről találsz információkat:

- ▶ élet a börtönben
- ▶ kommunikációs lehetőségek a börtönben levő személyek és családtagjaik között
- ▶ édesanyád meglátogatása illetve egyéb kommunikációs lehetőségek

Ezek mellett olyan információkat és ötleteket találsz, melyek hasznosak lehetnek számodra

- ▶ jogaid
- ▶ kivel beszélhetsz aggodalmaidról
- ▶ hol kérhetsz segítséget ha nehézségekkel (gyakorlati vagy emocionális) szembesülsz
- ▶ hogyan tudsz magadon segíteni

SZÓJEGYZET: MIT JELENT A...

Törvény: egy szabály halmaza, amit a társadalom tagjainak követniük kell. Minden országnak megvannak a maga törvényei.

Sérelem: Minden olyan cselekedet, amely megsérti a Törvényt.

Gyanúsított: A sérelemmel vádolt személy, függetlenül attól, hogy bűnös vagy ártatlan.

Letartóztatás: Az a cselekedet, amely által a rendőrség őrizetbe veszi a gyanúsítottat.

Ideiglenes Őrizet / Fogvatartás: Ideiglenesen őrizetben tartják a gyanúsítottat a Rendőrségen vagy Börtönben.

Bíróság: Az a hatóság, melynek megvan a felelőssége és hatalma ahhoz, hogy megállapítsa, hogy egy személy megsértette-e a törvényt, azaz más szóval mondván, elkövette-e azt a cselekedetet, amivel vádolják.

Bíró: Az a szakértő, akinek szakképesítéséből kifolyólag döntenie kell arról, hogy a rendelkezésére álló információk alapján a személy megsértette-e a törvényt.

Bírósági tárgyalás: Specifikusan szabályozott folyamat, mely segít a bírónak eldönteni, hogy a személy megsértette-e a törvényt, s ha igen meghatározni számára a megfelelő büntetést.

Ítélet: Az a cselekedet, mely által a bíró kihirdeti, hogy egy személy elkövette-e vagy sem azt a bűncselekményt, amivel megvádolták, azaz bűnös vagy ártatlan. Amennyiben bűnösnek találták, elítélik; ha ártatlannak találták, akkor felmentik (szabadon engedik).

Büntetés: Amennyiben egy személyt a bíróság bűnösnek talál, cselekedetének megfelelő ítéletben részesíti, más szóval mondván, annak következménye, hogy megszegted a Törvényt.

Fogvatartás: Az az idő, amit a bíróság által bűnösnek talált személy büntetésként, a Korrekciós Központban, azaz a börtönben fog eltölteni.

Korrekciós Központ: Börtön

Elítélt: Fogoly.

ÉLET A BÖRTÖNBEN

A bűncselekményt elkövető személy számára kiróható egyik büntetés a szabadság elvesztése. Azaz a börtönben eltöltött idő, melynek célja az Alkotmány, Nemzetközi Egyezmények és a korrekcióhoz kapcsolódó Törvények alapján az illető személy rehabilitációja.

Romániában a 2006. július 4.-én elfogadott 275 számú Törvény szabályozza a büntetőjogi eljárás során, a jogi intézmények által meghatározott intézkedéseket és büntetés végrehajtást, utólagos módosításokkal és kiegészítésekkel a 83/2010 Törvényben.

A 275/2006 Törvénynek megfelelően az elítélteknek a következő bánásmódot kell biztosítani:

- ▶ az emberi jogok tiszteletben tartása
- ▶ diszkriminációmentes, és speciális szükségleteiknek megfelelő bánásmód
- ▶ speciális csoportok- programok, egyéni érdekek szerint
- ▶ minden elítélt számára biztosított az egyéniesített értékelés és beavatkozás (nevelési, illetve terápiás), illetve azok számára, akiknek gyerekeik vannak, olyan intézkedéseket tartalmaznak, melyek elősegítik a gyerekeikkel való kapcsolattartást
- ▶ a nőkkel szembeni speciális bánásmód abból is kitűnik, hogy a Központi Adminisztráció szintjén létezik egy speciálisan szakosított rendszer, a Társadalomba való Reintegráció Igazgatósága, melynek egyik részlege, a Vulnerábilis Személyek Részlege, az Igazságügyi Minisztérium rendeletének megfelelően, tevékenységeit

az olyan vulnerábilis rétegekre összpontosítja, mint a nők, kiskorúak és fiatalok.

Az elítélteknek a következő jogaik vannak:

- ▶ a szabadság elvesztésén kívül semmilyen jogukban nem korlátozottak
- ▶ levelezés
- ▶ telefonbeszélgetés
- ▶ napi séta
- ▶ látogatók fogadása

Ezen túlmenően léteznek olyan intézmények, melyeknek célkitűzései között szerepel a börtönbüntetésre ítélt személyek jogainak védelme:

- ▶ Salvați Copiii (www.salvaticopiii.ro)
- ▶ Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki, APADOR- CH (www.apador.org)
- ▶ Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului, GRADO (grado.org.ro)
- ▶ Prison Fellowship România (www.pfr.ro)
- ▶ Organizația pentru, Apărarea Drepturilor Omului, O.A.D.O. (www.oado.ro)
- ▶ Európai Egyezmény a Kínzás és az Embertelen vagy Megalázó Bánásmód és Büntetés Megelőzéséről (www.cpt.coe.int/en/states/ro.htm)
- ▶ World Health Organization (www.euro.who.int/prisons)

Ami a női Korrekciós Központokat illeti, Romániában csupán egy női börtön van, Târgsoron. Több börtönben azonban elkülönített női szekciók vannak létrehozva, így a következőkben: Arad, Colibași; Craiova; Galați; Szamosújvár (Gherla) –Kolozsvár Külső szekció (Secția exterioară Cluj); Bacău és Poarta Albă. A jogok és kötelességek általános érvényűek, egyaránt vonatkoznak nőkre, és férfiakra.

Másfelől, az elítélteknek be kell tartaniuk a börtön szabályait...

Minden börtönnek, az általánosan érvényes szabályrendszer mellett, megvan a maga belső szabályrendszere, mely az elítéltek tudtára van hozva:

- ▶ tartsa tiszteletben a Törvény által megszabottakat
 - ▶ hajtsa végre a börtön belső szabályzata által előírtakat
 - ▶ vesse alá magát az átkutatási procedúráknak mind ahányszor elhagyja vagy megérkezik az adott intézménybe, vagy ahányszor erre szükség van
- ▶ amennyiben behatárolt periódusra elhagyja a börtönt, az alatt is tartsa tiszteletben a börtön szabályzatát
 - ▶ tartsa tiszteletben a törvényhozó szervek által hozott diszpozíciókat
 - ▶ tartsa tiszteletben a köz- és tulajdonjogot
- ▶ tartsa tiszteletben a napi programot

valamint a nevelési és pszichoszociális programok órarendjét

- ▶ tisztelettel viselkedjen azokkal a személyekkel szemben, akikkel találkozik
- ▶ öltözete legyen decens, tiszta és rendezett
- ▶ megfelelően teljesítsen azokon a tevékenységeken, amelyeken részt vesz
- ▶ tartsa tisztán és vigyázzon szobája tisztaságára
- ▶ a kötelező oktatási programokon vegyen részt

A Korrekciós Központ megfelelő feltételeket teremt az elítélteknek (pl. alvás, étkezés, munka, orvosi/pszichológiai ellátás), különböző programokat biztosít számukra:

- ▶ oktatási programokat,
- ▶ pszichológiai tanácsadást,
- ▶ szociális támasznyújtást,
- ▶ morális és vallási programokat.

Az oktatási, nevelési programok olyan tevékenységeket foglalnak magukba, melyek az elítéltek számára biztosítják az aktív életet és foglalkoztatást. Ezek a tevékenységek minden korrekciós rendszeren belül biztosítva vannak az elítéltek számára, s a munkalehetőségek valamint a büntetés-végrehajtási rendszer függvényében részesülhetnek belőle. Annak is megvan a lehetősége, hogy amennyiben a női elítéltek megfelelő kreativitásról tesznek tanúbizonyságot, ilyen jellegű aktivitásokban vegyenek részt, s jutalmul pénzt, napokat vagy pénzt és napokat kaphatnak. Az Igazságügyi Minisztérium 2199/2011-es (OMJ 2199/2011) utasítása tartalmazza a szociális tevékenységek teljes spektrumát.

Nem utolsó sorban, az elítélteknek joguk van különböző módon kommunikálni a családtagjaikkal. Az alábbiakban ezzel kapcsolatosan találsz bővebb információt.

A CSALÁDJAUKKAL VALÓ KOMMUNIKÁCIÓ LEHETŐSÉGEI AZ ELÍTÉLTEK SZÁMÁRA

A 275/2006-os Törvény, és annak kiegészített változata, a 83/2010 Törvény értelmében az elítélteknek jogukban áll telefonon keresztül-, levelezés útján, valamint látogatások formájában tartani a kapcsolatot családtagjaikkal.

Telefonon

keresztüli kommunikáció

A Törvény 47. Cikkelye alapján:

- ▶ az elítélteknek jogukban áll telefonon beszélni, a börtönben lévő kártyás telefont használni; a beszélgetésük konfidenciális jellegű, és vizuális felvigyázás alatt történik (1) ▶ a telefonbeszélgetés költségei a telefonálóra hárulnak (3) ▶ az elítéltek anyanyelvükön beszélhetnek telefonon, tiszteletben tartva az (1)-(3) bekezdésben előírtakat (4)

Ideiglenes elbocsátás (távozás)

A Törvény 69. Cikkelye vonatkozik erre, és a 68. Cikkelyben megadott feltételek között a következő esetekre érvényes ▶ ideiglenes elbocsátás (távozás) az elítélt azért távozik, mert ellátogat arra a munkahelyre, ahol szabadulása után dolgozni fog; ▶ vizsgálni megy ki ▶ a családi kapcsolatok előkészítése végett távozik ▶ amennyiben távozásának célja a társadalomba való reintegráció előkészítése ▶ temetésre megy (férje/felesége, gyereke, testvére vagy nagyszüleje esetében) ▶ az 1 napra való elbocsátás, az (1) bekezdés a) -d) pontokban leírt esetekben alkalmazható azon elítéltek esetében, akik zárt részlegen vannak (2) ▶ a legtöbb 5 napra szóló elbocsátás, az (1) bekezdés a) -d) pontokban leírt esetekben alkalmazható azon elítéltek esetében, akik félig-nyílt rendszerben vannak (3) ▶ a legtöbb 10 napra szóló elbocsátás, az (1) bekezdés a) -d) pontokban leírt esetekben alkalmazható azon elítéltek esetében, akik nyílt rendszerben vannak (4) ▶ az (1) bekezdés e) pontjában leírt szituáció esetében legtöbb 5 napra szóló elbocsátás engedélyezhető minden elítélt számára, függetlenül attól, hogy milyen rendszerben van, amennyiben teljesíti a 68. Cikkely (1) bekezdését. (5)

Látogatás

A Törvény 48. Cikkelye alapján: ▶ az elítélteknek joguk van látogatókat fogadni, külön, erre a célra speciálisan berendezett helyiségben, a börtön személyzetének vizuális felügyelete alatt (2) ▶ az elítéltek intim látogatásban részesülhetnek a törvény szabályzatának megfelelően (2^1) ▶ a látogatások hossza és gyakorisága az igazságügyi miniszter utasítása alapján meghatározott, mely a Hivatalos Közlöny, I. Rénszében (Monitorul Oficial al României, Partea I.) jelenik meg (4) ▶ az elítélteknek jogukban áll bármikor, a titoktartás kondíciói között fogadni védőüggyvédiüket (5) ▶ az elítéltek anyanyelvükön kommunikálhatnak társaikkal valamint a látogatóikkal (6)

Levelezés

A Törvény 45. Cikkelye alapján: ▶ biztosítva van az elítéltek számára a levelezés joga (1) ▶ a levelezés konfidenciális jellegű, nem felnyitható vagy visszatartható csupán a törvény által előírt kondíciók között (2) ▶ megelőzés céljából (drog, toxikus anyagok, robbanószerek) a levelek felnyithatók, anélkül, hogy elolvassák őket, a címzett jelenlétében (3) ▶ bűncselekményre utaló jelek esetében, a levél levelet pedig egy speciális dossziéba helyezik megőrzésre a börtön adminisztratív osztályán (4) ▶ a (4) intézkedésekre nem kerül, amennyiben a levelezés a védőüggyvéddel, nem kormányzati szervezetekkel történik, melyek az emberi jogok védelmében tevékenykednek, vagy ha olyan nemzetközi törvényszékekkel vagy szervezetekkel történik, melyek hatásköre Romániában elfogadott vagy elismert (6) ▶ Az elítéltek anyanyelvükön levelezhetnek tiszteletben tartva az (1)-(6) bekezdésben előírtakat (7)

A 275/2006-os Törvény 39.

Cikkelye alapján:

▶ a 14 évnél kisebb gyerekek csak nagykorú személy kíséretében mehet látogatóba, a börtönbe (3).

▶ személyazonosságát, illetve az elítélt személlyel való rokonsági kapcsolatát bizonyítania kell hivatalos okiratokkal (pl. születési bizonyítvány) (4) (4¹)

A 41. Cikkely alapján:

▶ mind a látogatóba jövő személyeket, mind a csomagjaikat átvizsgálják a börtönbe való érkezésükkor (1)

▶ az átvizsgálás előtt a látogatóba jövő személyeknek tudatára van hozva, hogy mit szabad bevinni a börtönbe (1¹)

A látogatás megszervezése előtt érdeklődni kell az adott börtönnél a látogatási időpontokat illetően.

Ha megfelelően előkészültök rá, akkor édesanyád meglátogatása a börtönben mindkettőtök számára pozitív élmény lehet. A pozitív tapasztalat nem azt jelenti, hogy a látogatás során, vagy a végén nem leszel szomorú amiatt, hogy el kell válnotok egymástól, vagy nem leszel zaklatott: egy ilyen látogatás várhatóan igen erős érzéseket válthat ki mindkettőtökből, s ez normális.

Másrészről, a látogatás nagyszerű alkalom arra, hogy láthasd, és egy kis időt eltölthess édesanyáddal. Ha eddig még nem látogattad meg édesanyádat a börtönben, most már van egy pár információd a kommunikációs módszerekkel, lehetőségekkel kapcsolatosan, valamint a látogatással kapcsolatosan, gondolj arra, mennyire speciális és értékes lehet a látogatás mindkettőtök számára, de csak akkor, ha te is azt akarod.

A LÁTOGATÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

További információkért hívd a börtön Nevelési és Pszicho-szociális Osztályát. Elérhetőségek:

▶ **Penitenciarul de Femei Târgșor,**

Cím: Str. Principală, com. Aricești-Rahtivani, sat Târgșorul Nou,
Tel. (0244) 381.254/380.770
Fax (0244) 380.345
e-mail ptargșor@anp.gov.ro

▶ **Penitenciarul Arad,**

Cím: Str. Calea 6 Vânători FN, mun. Arad, jud. Arad, Tel. (0257)212.661/212.663
Fax (0257) 280.584
e-mail parad@anp.gov.ro

▶ **Penitenciarul Colibași,**

Cím: Str. Bd. Dacia nr. 1, loc. Mioveni, jud. Argeș, Tel. (0248) 260.000
Fax. (0248) 260.000
e-mail pcolibasi@anp.gov.ro

▶ **Penitenciarul Craiova,**

Cím: Str. Vasile Alecsandri nr. 89, mun. Craiova, jud. Dolj,
Tel. (0251) 424.090/422.967
Fax. (0251) 439.547
e-mail pcraiova@anp.gov.ro

▶ **Penitenciarul Galați,**

Cím: Str. Traian nr. 252, mun. Galați, jud. Galați, Tel. 0236) 479.407/479.408
Fax. (0236) 476.336, e-mail pgalati@anp.gov.ro

▶ **Penitenciarul Gherla –Secția exterioară Cluj-Napoca,**

Cím: Str. Andrei Mureșanu nr.4, mun. Gherla, jud. Cluj, Tel. (0264) 241.683/241.332
Fax. (0264) 241332, e-mail pgherla@anp.gov.ro

▶ **Penitenciarul Bacău,**

Cím: General Gușă nr. 3, mun. Bacău, jud. Bacău
Tel. (0234) 520.852/524.711
Fax. (0234) 520.456, e-mail pbacau@anp.gov.ro

▶ **Penitenciarul Poarta Albă,**

Cím: Loc. Poarta Albă, jud. Constanța
Tel. (0241) 853.777/853.702
Fax. (0241) 853.524
e-mail ppalba@anp.gov.ro

**MINDEN
GYEREK SZÁMÁRA
A CSALÁD AZ A HELY,
AHOL BIZTONSÁGBAN
ÉS BOLDOGNAK
ÉREZHETI
MAGÁT**

Mindannyiunk számára fontos az, hogy legyenek körülöttnk olyan emberek, akikre rábízhatjuk magunkat: akik mellett azt érezzük, hogy biztonságban vagyunk.

Minden család más.

Egyes gyerekek édesanyjikkal-, mások édesapjukkal laknak, és vannak olyanok is, akik együtt élnek mindkét szülőjükkel.

Más esetekben a szülők külön élnek, s a gyerekek hol egyik, hol másik szülőnél laknak.

A gyerekek, nevelő szülőknél is lakhat vagy nagyszülőknél, esetleg egyéb rokonoknál.

Az is lehet, hogy a gyerek örökbefogadott, és örökbefogadó szüleivel él, vagy esetleg intézményben nevelkedik, ahol az ott dolgozók gondozzák.

Az nem számít, hogy melyikünk hol lakik.

Ugyanakkor léteznek kétszemélyes családok is, ahol a gyerek csupán egyik szülővel lakik együtt.

Családtípustól függetlenül előfordul, hogy egy vagy több családtag különböző körülmények között él: egyik előfordulhat lehet, másik börtönben, ismét másik rokonokkal élhet együtt vagy éppen intézményi körülmények között.

Olyan esetek is vannak, amikor a gyerek a nővérével vagy bátyjával lakik együtt. Vannak kiterjesztett családok ahol a gyerekek együtt élnek szüleikkel, testvéreikkel, nagybátyjikkal, rokonaikkal például a nagyszüleikkel, féltestvéreikkel, rokonaikkal, nagyménjükkel.

Babeş-Bolyai Tudományegyetem,
Szociológia és Szociális Munka Kar,
Szociális Munka Tanszék (BBTE),
Románia

Gyermekegészségügyi Intézet,
Mentálhigiéné és Jólét Szakosztály,
A Gyermekbántalmazás és Gyermekelhanyagolás
Megelőzését Tanulmányozó Központ,
Görögország

Európai Erőszakellenes Hálózat,
Görögország

Társfinanszírozó

A „Gyermeknevelés a börtönből” projektet (JLS/2008/DAP3/AG/1260) az Európai Bizottság Daphne III Programja (2007-2013), az Igazságosságért, Szabadságért és Békéért Szakosztály és partnerszervezetek társfinanszírozták.

A jelen dokumentum háttérben levő munkát az Európai Bizottság Daphne III Programja támogatta pénzügyileg. Jelen dokumentum tartalmáért kizárólag szerzői felelősek, és semmiképpen sem következethetnek arra olvasói, hogy az itt található gondolatok az Európai Bizottság nézeteit tükrözik.